

ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԴԱՏԱԿԱԼ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ք. Երևան
06 հունիսի 2022թ.
ԲԴԽ-49-Ո-Կ-10

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ԵՐԵՎԱՆ ՔԱՂԱՔԻ ԱՌԱՅԻՆ ԱՏՅԱԼԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ԴԱՏԱՎՈՐ ԱՐՇԱԿ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ ԿԱՐԳԱՊԱՅԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ԵՆԹԱԿԵԼՈՒ ՅԱՐՑԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԴԱՏԱԿԱԼ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ՝
ՅԵՏԵՎՅԱԼ ԿԱԾՍՈՎ՝

*Ճախազահույթյանը՝
Քարձրագույն դատական խորհրդի
Ճախազահի պաշտոնակատար*

Գ. Ցհանգիրյանի,

*մասնակցությունը՝
անդամներ*

- Գ. Բեքմեզյանի,
- Դ. Խաչատրյանի,
- Մ. Մակյանի,
- Լ. Մելիքջանյանի,
- Վ. Միրաջեղյանի,
- Ս. Մխիթարյանի,
- Ս. Չիչոյանի,
- Վ. Քոչարյանի,

*Վրդարադատության ճախարարի
սեղակալ*

Գ. Մինասյանի,

*Վրդարադատության ճախարարի
ներկայացուցիչներ*

Յ. Սանոյանի,

Վ. Սուջյանի,

Երևան քաղաքի առաջին ասյանի
ընդհանուր իրավասության դասարանի
դասավոր

Վ. Պետրոսյանի,

Քարտուղարությանը՝

Վ. Շիլաջյանի

դռնբաց նիստում, բննության առնելով Արդարադատության նախարարի՝ «Երևան քաղաքի առաջին ասյանի ընդհանուր իրավասության դասարանի դասավոր Արշակ Պետրոսյանին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ միջնորդությամբ Բարձրագույն դատական խորհրդին դիմելու մասին» 2022 թվականի ապրիլի 25-ի N 40-Վ որոշումը և կից ներկայացված փաստաթղթերը

Պ Ա Ր Ձ Ե Ց .

1.Գործի նախապատմությունը.

Կարգապահական վարույթ հարուցելու առիթ է հանդիսացել Սարգիս Ազարյանի կողմից 10.12.2021 թվականին Արդարադատության նախարարին (այսուհետև՝ նախարար) ներկայացված Երևան քաղաքի առաջին ասյանի ընդհանուր իրավասության դասարանի (այսուհետև՝ դասարան) դասավոր Արշակ Պետրոսյանի (այսուհետև՝ դասավոր) նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցելու վերաբերյալ հաղորդումը:

Նախարարի 14.03.2022 թվականի N 25-Վ որոշմամբ դասավորի նկատմամբ հարուցվել է կարգապահական վարույթ:

Նախարարի 25.04.2022 թվականի N 40-Վ որոշմամբ միջնորդություն է ներկայացվել Բարձրագույն դատական խորհուրդ՝ դասավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ:

2.Վարույթ հարուցած մարմնի դիրքորոշումը.

Նախարարը ներկայացրած միջնորդությամբ հայտնել է, որ Սահմանադրության 61-րդ և 63-րդ հոդվածների 1-ին մասերի, «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի (այսուհետև՝ Օրենք) 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 9-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերի, Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի (այսուհետև՝ Օրենսգիրք) 235-րդ, 336-րդ հոդվածների, 337-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 339-րդ հոդվածի 1-3-րդ մասերի վերլուծությունից բխում է, որ օրենսդիրն Օրենսգրքով նախատեսված հատուկ վարույթի կարգով բնվող գործի ժամանակ է համարել ֆինանսական համակարգի հաշարարի որոշման վիճարկման հետ կապված դատական գործերը՝ նկատի ունենալով այդ ժամանակ

գործերի առանձնահատկությունները, ինչպես նաև դրանով պայմանավորված՝ նախատեսել հասուկ կանոններ, ընթացակարգեր և ընդհանուր կանոններից տարբերվող՝ գործի փնտրության իրականացման համար հասուկ դասավարակյալ ժամկետներ: Մասնավորապես, ի տարբերության այլ վարույթների (օրինակ՝ հայցաշին, հասուկ և այլն), նշված վարույթով դիմումի փնտրությունը, որպես կանոն, իրականացվում է առանց դասական նիստ հրավիրելու: Բացառություն է կազմում այն դեպքը, երբ դատարանը հանգում է այն հետևության կամ զսնում է, որ անհրաժեշտ է սահմալ պարզաբանումներ գործում առկա ապացույցների, ինչպես նաև գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող հանգամանքների վերաբերյալ:

Բացի այդ, սվյալ սեսակի գործերի համար օրենսդիրը նախատեսել է շատ սեղմ՝ դիմումը վարույթ ընդունելու օրվանից հաշված մեկամսյա ժամկետում գործի փնտրության իրականացման պարտադիր պահանջ, որը, ի թիվս այլնի, պայմանավորված է նաև այդ սեսակի գործերի փնտրության հրատարակմամբ, կարևորությամբ և հստակ ժամկետում այն իրականացնելու կանխատեսելիությամբ: Ընդ որում, նշվածի հաշվառմամբ, դասական նիստ հրավիրելու միջոցով գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող հանգամանքների և գործում առկա ապացույցների վերաբերյալ պարզաբանումներ սահմալու անհրաժեշտության առաջացման դեպքում դատարանը նույնպես պարտավոր է գործի փնտրության իրականացման հարցում սահմանափակվել դիմումը վարույթ ընդունելու օրվանից մեկամսյա ժամկետում, այսինքն՝ նման հանգամանքների պարզմամբ պայմանավորված հրավիրվող դասական նիստ/նիստերը, ինչպես նաև դրա արդյունավետ լուծմանն ուղղված առանձին դասավարակյալ գործողությունները պետք է կազմակերպվեն այնպես, որ դիմումը վարույթ ընդունելու պահից հաշված՝ չգերազանցեն փնտրության մեկամսյա ժամկետը:

Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 340-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերի, 17-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համադրությունից հետևում է, որ ֆինանսական համակարգի հաշարարի կողմից կայացված որոշման վիճարկման հետ կապված գործերով կայացվող դատարանի որոշման վերաբերյալ որոշ կարգավորումները նախատեսված են ինչպես Օրենսգրքով սահմանված ընդհանուր, այնպես էլ՝ հասուկ կանոններին համապատասխան: Մասնավորապես ֆինանսական համակարգի հաշարարի կողմից կայացված որոշման վիճարկման արդյունքում կայացվող եզրափակիչ դատական ակտերը հրատարակվում են դատական իշխանության պաշտոնական կայքի միջոցով՝ Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի ընդհանուր կանոնին համապատասխան, իսկ դրանց օրինական ուժի մեջ մտնելու համար նախատեսված՝ հրատարակման պահից յոթնօրյա ժամկետի սահմանումը՝ որպես բացառություն ընդհանուր կանոնից:

Վվելին, սվյալ սեսակի գործերով կայացվող դատական ակտերի օրինական ուժի մեջ մտնելու համար նախատեսված յոթնօրյա ժամկետը պայմանավորված է առավել քան սեղմ ժամկետում սվյալ սեսակի դատական գործերով վերջնական և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտի առկայության անհրաժեշտությամբ: Վվելին, Օրենսգրքով այլ դեպքերում պարզապես օգտագործվում է «ողջամիտ ժամկետ» եզրույթը, սպա սվյալ դեպքում, այդ սեսակի գործերի փնտրության ողջամտությունն օրենսդիրը սահմանափակել է հասուկ ժամկետում:

Ողջամիտ ժամկետում գործի քննության իրավունքը, հանդիսանալով արդար դատաբանության իրավունքի կարևորագույն բաղադրասարրերից մեկը, իր ամրագրումն է ստացել նաև «Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին» եվրոպական կոնվենցիայում (այսուհետ՝ Կոնվենցիա) (6-րդ հոդված), Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի (այսուհետ՝ Եվրոպական դատարան) բազմաթիվ որոշումների մեջ, դրան անդրադարձել է նաև Սահմանադրական դատարանն իր 16.03.2021 թվականի թիվ ՍԴՈ-1585 որոշմամբ, Բարձրագույն դատական խորհուրդն իր մի շարք որոշումներում (սես՝ 02.04.2020 թվականի թիվ ԲԴԽ-6-Ո-Կ-3, 05.09.2020 թվականի թիվ ԲԴԽ-9-Ո-Կ-4, 20.12.2021 թվականի թիվ ԲԴԽ-101-Ո-Կ-27 որոշումներ) :

Այսպիսով, քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով որոշ սեսակի գործերի քննության համար նախատեսված հատուկ ժամկետների առկայության դեպքում դատարանները պարտավոր են գործի քննության իրականացումն ապահովել այդ ժամկետում, հակառակ դեպքում, դրա անցմամբ կատարված քննությունը կարող է որակվել որպես արդար դատաբանության կարևոր բաղադրասարր հանդիսացող՝ գործի ողջամիտ ժամկետում քննության իրականացման խախտում այն դեպքում, երբ այդ գործերի համար օրենսդրի կողմից նախատեսվել է ողջամտության չափանիշի առավելագույնս ընդգծված սահմանը: Բացի այդ, գործի՝ ողջամիտ ժամկետում քննության իրականացումը համարվում է ապահովված այն ժամանակ, երբ քննության արդյունքում կայացվող դատական ակտն օրենքով նախատեսված եղանակներով համապատասխան ժամկետում հասանելի է դառնում դատավարության մասնակիցներին:

Քննարկվող դեպքում թիվ ԵԴ/26700/02/20 քաղաքացիական գործով (այսուհետ նաև՝ Գործ) Դատարանի 25.09.2020 թվականի որոշմամբ վարույթ է ընդունվել «ՎԿԲՎ ԲՎԵԿ» ԲԲԸ-ի (այսուհետ նաև՝ Բանկ կամ Դիմող) կողմից 10.09.2020 թվականին Դատարան ներկայացված՝ ֆինանսական համակարգի հաշարարի 12.08.2020 թվականին Երևան քաղաքում կայացված թիվ 07-1918/20 պահանջը բավարարելու մասին թիվ 15-6237/20 որոշման չեղարկման պահանջի մասին դիմումը: Այնուհետև, Գործով դատական նիստեր են նշանակված եղել 23.10.2020 թվականին (դատական նիստը չի կայացել), 16.12.2020 թվականին (դատական նիստը կայացել է), 15.04.2020 թվականին (դատական նիստը չի կայացել) և 25.05.2021 թվականին (դատական նիստը կայացել է), ապա դատական ակտի հրապարակման օր նշանակվել՝ 16.06.2021 թվականին:

Տես www.datalex.am՝ համակարգում (այսուհետև նաև՝ Համակարգ) Գործով եզրափակիչ դատական ակտը տեղադրվել է 18.03.2022 թվականին (ստեղծման ամսաթիվ: 2022-03-18 16:50:14), իսկ Բանկի, Մարզիս Ազարյանի (այսուհետև նաև՝ Հաճախորդ) և ֆինանսական համակարգի հաշարար Փիրուզ Սարգսյանի (այսուհետև նաև՝ Հաշարար) կողմից այն ստացվել է 22.03.2022 թվականին:

Արդյունքում, թիվ ԵԴ/26700/02/20 քաղաքացիական գործով Դատարանը 25.09.2020 թվականին դիմումը վարույթ ընդունելուց հետո սվյալ գործով վերջին դատական նիստը հրավիրել է 25.05.2021 թվականին, այսինքն՝ 8 ամիս անց, և դատական ակտի հրապարակման օր նշանակված 16.06.2021 թվականին Համակարգում չի հրապարակվել եզրափակիչ դատական ակտը՝ այն կատարելով 18.03.2022 թվականին և սույն գործով Դատավորի նկատմամբ

կարգապահական վարույթ հարուցվելուց հետո միայն, իսկ դասական ակսը Դիմողի, Հանախորդի և Հաշարարի կողմից ստացվել է 22.03.2022 թվականին (անհասկանալի պատճառներով այդչափ ուշացումով կրկնակի ուղարկման արդյունքում):

Ամփոփելով ամբողջ վերոգրյալը՝ Նախարարը հայտնել է.

- Դատավորը խախտել է Գործով թննությունը իրականացնելու օրենսդրական պահանջը՝ 1 ամսվա փոխարեն այն իրականացնելով 8 ամսվա ընթացքում՝ չնայած այն հանգամանքին, որ հրավիրված դասական նիստերը մի քանի անգամ հետաձգվել են օբյեկտիվ պատճառներով, սակայն դրանք կարող էին նշանակվել միմյանց ավելի մոտ՝ գործի թննությունն իրականացվելով առավել սեղմ ժամկետում,

- Գործով կայացված եզրափակիչ դասական ակսը դասական իշխանության պաշտոնական կայքում տեղադրվել է նախատեսված ժամկետից մոտ 9 ամիս հետո՝ այն էլ Դատավորի նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցվելուց հետո,

- Գործով կայացված եզրափակիչ դասական ակսը սահմանված ժամկետից առնվազն 9 ամիս հետո է ստացվել համապատասխան անձանց կողմից՝ այն էլ Դատավորի նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցվելուց հետո:

Այսպիսով, Դատարանի կողմից խախտվել են Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 339-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով, 340-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված պահանջները, որոնք հանգեցրել են արդար դատաթմրության տարբեր հանդիսացող՝ գործի ողջամիտ ժամկետում թննության խախտման:

Նախարարը, վկայակոչելով Օրենքի 61-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերը, 66-րդ հոդվածի 2-րդ մասը, 67-րդ հոդվածի 2-րդ մասը, նշել է, որ օրենսդրի կողմից դատավորի վրա դրվել է վարժագծի բարձր չափորոշիչների արմատավորմանը մասնակցելու պարտականություն, որը վերջինս պետք է իրականացնի երկու եղանակով, այն է՝ դատավորի վարժագծի կանոններն անձամբ պահպանելով և դատարանի աշխատակազմի կողմից դրանց պահպանմանը հետամուտ լինելով: Այլ կերպ ասած, դատավորի կողմից դատավորի վարժագծի կանոնի խախտում է դիտարկվում այն դեպքը, երբ դատավորը պաշտոն հսկողություն չի իրականացնում իր աշխատակազմի (գործավար, օգնական) կողմից վարժագծի կանոնների պահպանման նկատմամբ:

Դատավորի վարժագծի կանոններին վերաբերող Օրենքի 69-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետից, 70-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 6-րդ կետից հետևում է, որ ցանկացած դեպքում դատավորը պարտավոր է իր գործունեությունն իրականացնել այնպես, որ բարձր պահի դասական իշխանության հեղինակությունը՝ թե՛ որպես անհատ, և թե՛ որպես արդարադատություն իրականացնող անձ՝ թույլ չտալով այնպիսի գործողություններ, որոնք կարող են որևէ կերպ վարկաբեկել դասական իշխանությունը կամ հանրության ցանկացած անդամի մոտ ստեղծել այնպիսի Տրավորություն, որը կարող է թյուր պատճառ ստեղծել կամ այլ կերպ բացասական ազդեցություն ունենալ դասական իշխանության անկախության և անաչառության վրա:

Տվյալ դեպքում, Գործով Դատավորի կողմից նախատեսված ժամկետից 8 անգամ ավել ժամանակով գործի թննության ձգձգումը, 9 անգամ ավել ժամանակի ուշացմամբ դասական ակսի տրամադրումը կամ դրա վերաբերյալ իրազեկման իրականացման ուշացումն իրապես վստահում է դասական

իշխանության հեղինակությունը, նվազեցնում անձանց վստահությունը դասական իշխանության նկատմամբ, ինչպես նաև գործի ողջամիտ ժամկետում բննության իրականացման սեսանկյունից դասավարության մասնակցի համար խոչընդոտներ ստեղծում իրեն հուզող հարցի հանգուցալուծման վերաբերյալ կանխատեսվող ժամկետներում սեղեկանալու առումով՝ անկախ այն հանգամանքից՝ սեղի ունեցած թերացումները կասարված են Դասավորի, թե նրա աշխատակազմի կողմից:

Նախարարը նշել է, որ վարույթի փաստական հանգամանքների և կասարված իրավական վերլուծության համադրման արդյունքում ստացվում է, որ Դասավորի կողմից դասավարական իրավունքի նորմերի և վարժագծի կանոնների խախտումները կասարվել են կոպիտ անփութությամբ, քանի որ նա չի գիտակցել իր վարժագծի ոչ իրավաչափ բնույթը, թեև սվյալ իրադրությունում ակնհայտորեն կարող էր և պարտավոր էր, այն է՝ Գործը վարույթ ընդունելուց հետո մեկամսվա ընթացքում առաջին նիստը նշանակելով, սակայն գործի բննությունը չավարտելով, համարել է (ինչպես պարզ է դառնում ներկայացված բացատրությունից) առաջադրված օրենսդրական պահանջը պահպանված, ինչպես նաև չգիտակցելով, որ իր աշխատակազմի թերացումների կամ անգործության համար պատասխանատվություն է կրում հենց ինքը: Նման պայմաններում, Դասարանի կողմից կասարվել են Քաղաքացիական դասավարության օրենսգրքի 339-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ, 340-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերի խախտումներ, որոնք իրենց հերթին հանգեցրել են «Հայաստանի Հանրապետության դասական օրենսգրք» սահմանադրական օրենքի 69-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով, 70-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 6-րդ կետով սահմանված՝ դասավորի վարժագծի կանոնների խախտման:

Միաժամանակ վարույթ հարուցող մարմինը նշել է նաև, որ Դասավորի կողմից ներկայացված բացատրությամբ արտահայտած դիրքորոշումները հերքվում են վերն արտահայտած դիրքորոշումներով:

3. Դասավորի դիրքորոշումը հարուցված կարգապահական վարույթի վերաբերյալ .

Սույն կարգապահական վարույթի շրջանակում Դասավորը Նախարարին ներկայացրած բացատրությամբ միջնորդել է կարճել իր նկատմամբ հարուցված վարույթը հետևյալ հիմնավորումներով.

Դասավորը հայտնել է, որ թիվ ԵԳ/26700/02/20 քաղաքացիական գործով Հաշտարարի 12.08.2020 թվականի թիվ 15-6237/20 որոշումը չեղյալ ճանաչելու մասին 16.06.2021 թվականի որոշումը կայացվել է օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում, որից հետո որոշումը հանձնվել է օգնականին՝ հետագա գործողությունները կասարելու համար: Դասավորի գործառույթների մեջ ուղղակի չի մտնում առաքանի ուղարկելը, դասավարական փաստաթղթեր հանձնելը, ինչպես նաև Համակարգում դասական ակտերը ներբեռնելը, այլ այդ ծառայողական պարտականությունները վերապահված են դասավորի աշխատակազմի համապատասխան դասական ծառայողին:

Նշել է, որ Գործի հետ կապված մի շարք թերությունները պարզելու նպատակով գործավարից պահանջել է ներկայացնել բացատրություն, սակայն վերջինս ներկայացրել է աշխատանքից ազատվելու դիմում՝ գրավոր

բացասությունն ներկայացնելու փոխարեն: Հետևաբար առկա չէ իր կողմից կատարված որևէ գործողություն կամ արարք, որը կատարվել է դիտարկայալ կամ կոպիտ անփութությամբ, որը միաժամանակ կարող է դիտարկվել որպես նյութական կամ դատարարական իրավունքի նորմի խախտում, ինչպես նաև դատավորի վարժագծի կանոնների խախտում:

Անդրադառնալով այն հանգամանքին, որ Գործով Դատարանը 25.09.2020 թվականին դիմումը վարույթ ընդունելուց հետո սվյալ գործով վերջին դատական նիստը հրավիրել է 25.05.2021 թվականին՝ Դատավորը նշել է, որ սվյալ դեպքում Բանկի դիմումը վարույթ է ընդունվել 25.09.2020 թվականին և դատական նիստ է հրավիրվել մեկ ամսվա ընթացքում՝ 23.10.2020 թվականին: Եղված օրվա դատական նիստը չի կայացել, քանի որ 18.10.2020 թվականից մինչև 01.11.2020 թվականը ներառյալ ինքն զսնվել է ժամանակավոր անաշխատունակության մեջ:

Այնուհետև, հաջորդ դատական նիստը հրավիրվել է 16.12.2020 թվականին, սակայն հետաձգվել, քանի որ Հաշտարարին և Հաճախորդին ծանուցելու վերաբերյալ ծրարները գործում առկա չեն եղել, ինչպես նաև Գիմողի ներկայացուցիչը միջնորդել է հետաձգել դատական նիստը՝ կողմերի պատշաճ ծանուցումն ապահովելու համար:

16.12.2020 թվականի դրությամբ իրեն կցված դատական բոլոր ծառայողները զսնվել են անաշխատունակության մեջ: 15.04.2021 թվականի դատական նիստը նույնպես չի կայացել, քանի որ 2021 թվականի մարտ ամսին նոր միայն իրեն է սրամադրվել դատավորների տարեկան վերապատասխան դասընթացների ժամանակացույցը (12.04.2021-16.04.2021թթ.): Հաջորդ դատական նիստը հրավիրվել է 25.05.2021 թվականին, որի ժամանակ էլ Դատարանն ավարտել է դիմումի բնագրումը և հայտարարել դատական ակտի հրատարակման օրը:

Արդյունքում, Դատավորը զստել է, որ օրենքով սահմանված ժամկետը՝ մեկ ամսվա ընթացքում նիստ հրավիրելու մասին, պահպանվել է, քանի որ առաջին դատական նիստը հրավիրվել է այդ ժամկետում:

Ըստ Դատավորի՝ Օրենքով սահմանված ժամկետը կողմնորոշիչ ժամկետ է, և ինչպես այս դեպքում, այնպես էլ նման այլ դեպքերում (օրինակ՝ աշխատանքային վեճերի դեպքում եռամսյա ժամկետ և այլն) այդ ժամկետները պրակտիկայում կարող են խախտվել, եթե դա անհրաժեշտ է կողմերի արդար դատաբանության իրավունքն ապահովելու, գործի արդարացի, օբյեկտիվ, լրիվ և բազմակողմանի բնությունն ապահովելու իրավաչափ նպատակներով (նույն սրամաքանությամբ հայցի ապահովման միջոցը վերացնելու մասին միջնորդության համար սահմանված է բնություն 15-օրյա ժամկետ, սակայն գործնականում այդ ժամկետը հնարավոր չի լինում պահպանել, քանի որ կողմերն այդ ժամկետում չեն ծանուցվում, իսկ էլեկտրոնային ծանուցման համար անհրաժեշտ է առնվազն 15 օր և նման շատ այլ դեպքերում, ինչպիսի հանգամանք կարող էր ստեղծվել նաև այս դեպքում): Այս վերլուծության համատեքստում հաստատվում է, որ իրականում սահմանված մեկամսյա ժամկետն օրենսդիրը սահմանել է առաջին դատական նիստ հրավիրելու նպատակով, իսկ հերթական դատական նիստերը կարող են հրավիրվել դատարանի կողմից մեկամսյա ժամկետից հետո, առավել ևս՝ այս դեպքում, երբ դրանք պարզապես չեն կայացել իր կամից անկախ պատճառներով, արդյունքում՝ գործը բնական է ըստ էության կայացած մեկ նիստում:

Ըստ Դատավորի՝ վերոգրյալների հիման վրա պետք է նաև փաստել, որ ըստ էության բացակայում է իր մեղքը վերագրված խախտումների կատարման մեջ, ուստի կիրառելի է այս դեպքում նաև «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 142-րդ հոդվածի 10-րդ կետը, որի համաձայն՝ դատավորը ենթակա չէ կարգապահական պատասխանատվության մեղքի բացակայության դեպքում:

Ըստ էության, Հաշտարի 12.08.2020 թվականի թիվ 15-6237/20 որոշումը չեղյալ ճանաչելու մասին 16.06.2021 թվականի որոշումը Սարգիս Ազարյանի կողմից նույնպես չի բողոքարկել: Եղված որոշումը բխել է նրա շահերից և որևէ բացասական հետևանք որևէ մեկի՝ հասկապես հաղորդում ներկայացրած Սարգիս Ազարյանի համար չի առաջացրել:

Հետևաբար Օրենքի 142-րդ հոդվածի 2-րդ մասի իմաստով խախտումն ունի նվազ նշանակություն, քանի որ այն չի հեղինակագրվել դատական իշխանությունը՝ կողմերի որևէ մեկի համար, այդ թվում՝ հաղորդման հեղինակի որևէ իրավունքի խախտման փաստի բացակայության հիմքով:

4. Հարուցված կարգապահական վարույթի համար էական նշանակություն ունեցող հանգամանքները.

1) «ԱԿԲԱ ԲՎԵԿ» ԲԲԸ-ն 08.09.2020 թվականին դիմում է ներկայացրել Երևան քաղաքի առաջին ասյանի ընդհանուր իրավասության դատարան՝ ֆինանսական համակարգի հաշտարարի 12.08.2020 թվականին Երևան քաղաքում կայացված թիվ 07-1918/20 պահանջը բավարարելու մասին թիվ 15-6237/20 որոշման չեղարկման պահանջի մասին, որը մակագրվել է Դատավորին (թիվ ԵԴ/26700/02/20 քաղաքացիական գործ) և վերջինիս 25.09.2020 թվականի որոշմամբ այն ընդունվել է վարույթ:

2) Ըստ [www.datalex.am] դատական տեղեկատվական համակարգում առկա սվյալների՝ Գործով դատական նիստեր են նշանակված եղել 23.10.2020 թվականին (չի կայացել), 16.12.2020 թվականին, 15.04.2021 թվականին (չի կայացել) և 25.05.2021 թվականին, իսկ դատական ակտի հրապարակման օր է նշանակվել 16.06.2021 թվականին:

3) Գործով կայացված եզրափակիչ դատական ակտը դատական իշխանության պաշտոնական կայքում տեղադրվել է 18.03.2022 թվականին, իսկ «ԱԿԲԱ ԲՎԵԿ» ԲԲԸ-ի, հաճախորդ Սարգիս Ազարյանի և ֆինանսական համակարգի հաշտարար Փիրուզ Սարգսյանի կողմից այն ստացվել է 22.03.2022 թվականին:

5. Բարձրագույն դատական խորհրդի պատճառաբանությունները և եզրահանգումները.

Քննարկելով Դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցը, լսելով Նախարարի հաղորդումը, ինչպես նաև Նախարարի տեղակալի և ներկայացուցիչների բացատրությունները, Դատավորի պատասխանը, ուսումնասիրելով կարգապահական վարույթի նյութերը՝ Բարձրագույն դատական խորհուրդը զսնում է, որ Նախարարի կողմից ներկայացված միջնորդությունը ենթակա է բավարարման՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Հայաստանի Հանրապետության դասական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 142-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 2-րդ կետերի համաձայն՝ դասավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հիմքերն են՝

1) արդարադատություն կամ որպես դատարան՝ օրենքով նախատեսված այլ լիազորություններ իրականացնելիս նյութական կամ դատավարական իրավունքի նորմի խախտումը, որը կատարվել է դիտարկությանը կամ կոպիտ անփութությանը.

2) դատավորի կողմից սույն օրենսգրքով սահմանված՝ դատավորի վարձագծի կանոնները խախտելը, որը կատարվել է դիտարկությանը կամ կոպիտ անփութությանը:

Բարձրագույն դասական խորհուրդն արձանագրում է, որ Նախարարի կողմից կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու մասին միջնորդության հիման վրա Դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցը քննության է առնում «Հայաստանի Հանրապետության դասական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 152-րդ հոդվածում ամրագրված դրույթի պահանջներին համապատասխան, այն է՝ «Դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցի քննությունը Բարձրագույն դասական խորհրդում կատարվում է միայն դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցը լուծելու համար միջնորդություն ներկայացնելու մասին որոշմամբ նշված կարգապահական խախտման սահմաններում»: Այդ կապակցությամբ Բարձրագույն դասական խորհրդի իրավական հետազոտման առարկան սահմանափակվում է միջնորդությամբ ներկայացված հիմքերի և հիմնավորումների շրջանակներում:

Դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ հարցը լուծելու համար Բարձրագույն դասական խորհուրդն էական է համարում անդրադառնալ հետևյալ հարցադրումներին.

- արդյո՞ք թիվ ԵԴ/26700/02/20 բաղաբացիական գործով Դատավորը խախտել է դատավարական իրավունքի նորմ (նորմեր),

- եթե այո, ապա արդյո՞ք թիվ ԵԴ/26700/02/20 բաղաբացիական գործով կատարված խախտումները կատարվել են դիտարկությանը կամ կոպիտ անփութությանը,

- արդյո՞ք թիվ ԵԴ/26700/02/20 բաղաբացիական գործով Դատավորի կողմից թույլ տրված դատավարական իրավունքի նորմի (նորմերի), խախտումները հանգեցրել են դատավորի վարձագծի կանոնի (կանոնների) խախտման:

Բարձրագույն դասական խորհուրդը հարկ է համարում նախևառաջ արձանագրել, որ ֆինանսական համակարգի հաշարարի ինստիտուտը հանդիսանում է անձանց իրավունքների պաշտպանության ապահովման այլընտրանքային, ինքնուրույն ձև՝ օժտված վեճերի լուծման համար ինքնուրույնության ու արդյունավետության բավարար աստիճանով: Այսինքն, այն իրենից ներկայացնում է վեճերի արտադասական լուծման համակարգ: Ֆինանսական համակարգի հաշարարի ինստիտուտի կենսագործման հիմքում արդյունավետության սկզբունքն է, որը մասնավորապես ենթադրում է, որ պահանջի ներկայացման և որոշման կայացման միջև կարճ ժամանակ պետք է լինի: Միաժամանակ նշված ինստիտուտի նպատակը ֆինանսական ոլորտում սպառողների իրավունքների պաշտպանությունն է, նրանց բողոքների արագ, արդյունավետ և անվճար քննությունը, ֆինանսական

համակարգի նկատմամբ հանրության վստահության բարձրացումը և ֆինանսական միջնորդության ավելացումը:

Չաշվի առնելով վերոհիշյալ նպատակները՝ կարևորվում է հաշարարի ինստիտուցիոնալ դերը և նշանակությունը անձանց իրավունքների պաշտպանության, խախտված իրավունքների վերականգնման և վեճերի լուծման գործում՝ որպես Սահմանադրության 61-րդ և 63-րդ հոդվածներով սահմանված իրավունքների իրացումն ապահովող այլընտրանքային, իրավական հնարավորություն:

Ֆինանսական համակարգի հաշարարի մասին՝ ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ֆինանսական համակարգի հաշարարի՝ կողմերի համար պարտադիր դարձած որոշումը կողմերը կարող են վիճարկել իրավասու դատարան ֆինանսական համակարգի հաշարարի որոշումը չեղյալ ճանաչելու վերաբերյալ դիմում ներկայացնելու միջոցով:

Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 337-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ֆինանսական համակարգի հաշարարի՝ կողմերի համար պարտադիր դարձած որոշումը կողմերը կարող են վիճարկել դատական կարգով ֆինանսական համակարգի հաշարարի որոշումը չեղյալ ճանաչելու վերաբերյալ դիմում ներկայացնելու միջոցով:

Օրենսգրքի 339-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ֆինանսական համակարգի հաշարարի որոշումը չեղյալ ճանաչելու վերաբերյալ դիմումն առաջին աստիճանի դատարանը քննում է դիմումը վարույթ ընդունելու օրվանից մեկամսյա ժամկետում՝ առանց դատական նիստ հրավիրելու: Եւրոյն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ դատարանը սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ժամկետում կարող է հրավիրել դատական նիստ, եթե դա թելադրված է գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող հանգամանքների և գործում առկա ապացույցների վերաբերյալ պարզաբանումներ ստանալու անհրաժեշտությամբ: Դատական նիստի վայրի և ժամանակի մասին ծանուցվում են կողմերը և ֆինանսական համակարգի հաշարարի գրասենյակը: Իսկ ըստ նույն հոդվածի 3-րդ մասի՝ գործի քննության արդյունքով կայացվող եզրափակիչ դատական ակտի հրապարակման ժամանակը և վայրը նշվում են դիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշման մեջ:

Օրենսգրքի 340-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ դիմումի քննության արդյունքով դատարանը կայացնում է որոշում՝ դիմումն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն բավարարելու և ֆինանսական համակարգի հաշարարի՝ կողմերի համար պարտադիր դարձած որոշումն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն չեղյալ ճանաչելու կամ դիմումն ամբողջությամբ մերժելու մասին: Եւրոյն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ դատարանի որոշումը հրապարակվում է վեճի հրապարակման համար սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով և օրինական ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից յոթ օր հետո, եթե դրա դեմ վերաքննիչ բողոք չի բերվում, իսկ ըստ 4-րդ մասի՝ դատարանի որոշումը կողմերին և ֆինանսական համակարգի հաշարարի գրասենյակին է ուղարկվում ընդունման պահից ետորյա ժամկետում:

Վերը նշված նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ օրենսդիրը կողմերին իրավունք է վերապահել օրենքով սահմանված ժամկետում, դատական կարգով վիճարկելու հաշարարի՝ նրանց համար պարտադիր դարձած որոշումը, Տվյալ որոշումը չեղյալ ճանաչելու վերաբերյալ դիմում ներկայացնելու

միջոցով: Միաժամանակ նշված դիմումների բննության վարույթը, լինելով Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված առանձին վարույթի տեսակ, պետք է իրականացվի դատավարական օրենսգրքով սահմանված առանձնահատկությունների հաշվառմամբ: Այսպես, նշված վարույթով ներկայացված դիմումի բննությունը, որպես կանոն, իրականացվում է առանց դատական նիստ հրավիրելու, բացառությամբ այն դեպքի, երբ դատարանը զսնում է, որ անհրաժեշտ է ստանալ պարզաբանումներ գործում առկա ապացույցների, ինչպես նաև գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող հանգամանքների վերաբերյալ: Այս դեպքում գործի բննությունը իրականացվում է դատական նիստի միջոցով, որի վայրի և ժամանակի մասին ծանուցվում են ինչպես կողմերը, այնպես էլ հաշարարը:

Անդրադառնալով ֆինանսական համակարգի հաշարարի որոշումը չեղյալ ճանաչելու վերաբերյալ դիմումն առաջին ասյանի դատարանի կողմից վարույթ ընդունելու օրվանից մեկամսյա ժամկետում բննելու մասին օրենսդրի պահանջին՝ Բարձրագույն դատական խորհուրդն արձանագրում է, որ վերը նշված իրավանորմը հանդիսանում է բացարձակ որոշակի իրավանորմ և կամայական կամ հայեցողական փոփոխության ենթակա չէ. եթե օրենքով սահմանված են հստակ ժամկետներ, ապա դրանց պահպանումը բխում է օրինականության սկզբունքից և յուրաքանչյուր դեպքում օրենքով սահմանված ժամկետներին վերաբերող պայմանները կրում են իմպերատիվ բնույթ, ուստի դատարանի կողմից դիմումը վարույթ ընդունելու օրվանից մեկամսյա ժամկետն այն առավելագույն ժամկետն է, որի ընթացքում դատարանը պետք է որոշում կայացնի ֆինանսական համակարգի հաշարարի՝ կողմերի համար պարտադիր դարձած որոշումը չեղյալ ճանաչելու վերաբերյալ դիմումը բավարարելու կամ մերժելու մասին, այսինքն՝ մեկամսյա ժամկետի վերջում ակնկալվում է ունենալ արդեն ավարտված իրավական հետևանք:

Բարձրագույն դատական խորհուրդը ևս մեկ անգամ արձանագրում է, որ օրենսդրի կողմից ժամկետի նախատեսումն ինքնանպասակ չէ. ժամկետ նախատեսելով և դատարանին այդ ժամկետներով սահմանափակելով՝ օրենսդիրը հետապնդում է իրավաչափ նպատակ, այն է՝ երաշխավորել սվյալ իրավահարաբերության մասնակիցների իրավունքների և ազատությունների պաշտպանությունը:

Օրենսդրի կողմից ժամկետների սահմանումը և պահպանումն իրավական որոշակիության սկզբունքի պահպանման երաշխիք են: Սահմանադրական դատարանն իր թիվ ՄԴՈ-630 և թիվ ՄԴՈ-1142 որոշումներում անդրադառնալով իրավական որոշակիության սկզբունքին՝ զսել է, որ այն անհրաժեշտ է որպեսզի համապատասխան հարաբերության մասնակիցները ողջամիտ սահմաններում ի վիճակի լինեն կանխատեսել իրենց վարժագծի հետևանքները:

Միաժամանակ, Բարձրագույն դատական խորհուրդն անհրաժեշտ է համարում արձանագրել, որ որոշակի ժամկետներով այդօրինակ գործողությունների սահմանափակումը կոչված է ապահովելու իրավահարաբերությունների կայունությունը, որոշակիությունը, հստակությունը, ինչպես նաև կոչված է կանխելու և բացառելու «կամայականության վճանգ»-ը՝ չալով համապատասխան սուբյեկտներին իրենց վարժագիծն օրենքի պահանջներին համապատասխանեցնելու գործնական հնարավորություն:

Վերոգրյալի հաշվառմամբ Բարձրագույն դատական խորհուրդն անհրաժեշտ է համարում նաև արձանագրել, որ, այդուհանդերձ, դատավարական ժամկետների ողջամիտ խախտումները կարող են արդարացվել միայն բացառիկ, դատավարության մասնակիցների հիմնարար իրավունքների պաշտպանության կամ երաշխավորման անհրաժեշտությամբ, այսինքն այնպիսի իրավիճակներում, երբ դատարանները կհիմնավորեն, որ դատավարական ժամկետների խախտման արդյունքում պաշտպանվել է առավել կարևոր շահ կամ պայմանավորված լինեն դատավարության մասնակիցների վարժագծով:

Բարձրագույն դատական խորհուրդը նաև փաստում է, որ Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 17-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ դատարանի՝ եզրափակիչ, իսկ սույն օրենսգրքով կամ Բարձրագույն դատական խորհրդի որոշմամբ նախատեսված դեպքերում նաև այլ դատական ակտերը հրապարակվում են դատական իշխանության պաշտոնական կայքի միջոցով:

Օրենսգրքի՝ Ֆինանսական համակարգի հաշարարի որոշումը չեղյալ ճանաչելու վերաբերյալ դիմումներով գործերի վարույթը՝ վերստույնությամբ 50-րդ գլխով դատարանի որոշման հրապարակման առանձնահատուկ կարգ նախատեսված չէ, ուստի սույն գործերով կայացվելիք դատական ակտերը ևս պետք է հրապարակվեն դատական իշխանության պաշտոնական կայքի միջոցով՝ ընդհանուր կանոնի համաձայն: Միաժամանակ, Օրենսգրքի 340-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված է դատարանի որոշումը կողմերին և ֆինանսական համակարգի հաշարարի գրասենյակին ուղարկելու առանձին ժամկետ, ուստի դատարանի որոշումը վերջիններիս պետք է ուղարկվի ընդունման պահից ետոյա ժամկետում:

Քննարկվող պարագայում «ՎԿԲՎ ԲՎԵԿ» ԲԲԸ-ի կողմից 08.09.2020 թվականին Երևան քաղաքի առաջին ասյանի ընդհանուր իրավասության դատարան ներկայացված՝ ֆինանսական համակարգի հաշարարի 12.08.2020 թվականին Երևան քաղաքում կայացված թիվ 07-1918/20 պահանջը բավարարելու մասին թիվ 15-6237/20 որոշման չեղարկման պահանջի մասին դիմումը, Դատավորի 25.09.2020 թվականի որոշմամբ ընդունվել է վարույթ: Ըստ www.datalex.am դատական տեղեկատվական համակարգում առկա սվյալների՝ գործով հրավիրվել են թվով 5 դատական նիստեր, որոնք նշանակված են եղել 23.10.2020 թվականին (չի կայացել), 16.12.2020 թվականին, 15.04.2021 թվականին (չի կայացել) և 25.05.2021 թվականին, իսկ դատական ակտի հրապարակման օր՝ 16.06.2021 թվականին: Եւսյն գործով կայացված եզրափակիչ դատական ակտը դատական իշխանության պաշտոնական կայքում տեղադրվել է 18.03.2022 թվականին, իսկ կողմերն այն ստացել են 22.03.2022 թվականին:

Վերոգրյալների հաշվառմամբ Բարձրագույն դատական խորհուրդը փաստում է, որ Դատավորը թիվ ԵԴ/26700/02/20 քաղաքացիական գործի քննությունը՝ ըստ օրենքի, պետք է ավարտած լիներ առնվազն 26.10.2020 թվականին, մինչդեռ դատական նիստերը ձգձգվել են մինչև 25.05.2021 թվականը՝ առանց առավել կարևոր շահի պաշտպանության անհրաժեշտության, իսկ գործով որոշման հրապարակման օր է նշանակվել 16.06.2021 թվականը: Սվելին, եզրափակիչ դատական ակտը դատական իշխանության պաշտոնական կայքում տեղադրվել է 18.03.2022 թվականին, այն է՝ օրենքով սահմանված գործի քննության առավելագույն ժամկետից՝ 26.10.2020 թվականից 1 տարի 4

ամիս անց (ընդ որում՝ կարգապահական վարույթ հարուցելուց հետո), իսկ կողմերն այն ստացել են 22.03.2022 թվականին:

Վվելին, Բարձրագույն դատական խորհուրդը հարկ է համարում արձանագրել, որ որևէ կերպ չի հիմնավորվում Գործով դատական նիստեր հրավիրելու նպատակը:

Սահմանադրության 61-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ յուրաքանչյուր ոք ունի իր իրավունքների և ազատությունների արդյունավետ դատական պաշտպանության իրավունք, իսկ 63-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ յուրաքանչյուր ոք ունի անկախ և անաչառ դատարանի կողմից իր գործի արդարացի, հրապարակային և ողջամիտ ժամկետում բնութային իրավունք:

Գործը ողջամիտ ժամկետում բնցելու պահանջն արդար դատաբնութային իրավունքի անկյունաքարերից մեկն է, և դրա խախտումը կարող է խաթարել արդարադատության բուն էությունը, ուղղակիորեն վսանգել արդարադատության իրականացման ողջ գործընթացի արդյունավետությունը և կասկածի սակ դնել այդ գործընթացի վսահելիությունը: Միջազգայնորեն ընդունված է այն մոտեցումը, որի համաձայն՝ «ուշացած արդարադատությունը հավասար է մերժված արդարադատության» (օրինակ՝ ECHR, Cases of Vazagashvili and Shanava v. Georgia, application no. 50375/07, 18/07/2019, and Lopatin and Medvedskiy v. Ukraine, applications nos. 2278/03 and 6222/03, 20/05/2010), քանի որ գործի բնութային անհարկի ձգձգումները, նույնիսկ անկախ գործի ելքից, անարդյունավետ են դարձնում մարդու իրավունքների պաշտպանությունը:

Բարձրագույն դատական խորհուրդն արձանագրում է, որ օրենսդիրը, հաշվի առնելով ֆինանսական համակարգի հաշարարի՝ որպես վեների լուծման այլընտրանքային ձևի, որոշումների կարևորությունը, միաժամանակ երաշխավորելու համար վարույթների մասնակիցների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության համար արդյունավետ մեխանիզմներ, սահմանել է վարույթի բնութային առավելագույն ժամկետը, որի չպահպանումը կարող է հանգեցնել ուշացած արդարադատության:

Վերոգրյալի հաշվառմամբ, ինչպես նաև հիմք ընդունելով Դատավորի բացատրությունները, Բարձրագույն դատական խորհուրդը գտնում է, որ Դատավորի կողմից թիվ ԵԴ/26700/02/20 քաղաքացիական գործով թույլ է տրվել Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված ժամկետների խախտում: Վրդյունքում, խաթարվել է նաև վեների այլընտրանքային, արտադատական լուծման մեխանիզմների ողջ էությունը:

Բարձրագույն դատական խորհուրդը միաժամանակ արձանագրում է, որ Դատավորի կողմից դատավարական իրավունքի նորմերի խախտումը, այն է՝ գործերի բնութային ժամկետի խախտումը և դատական ակտերը կողմերին օրենքով սահմանված ժամկետից ուշ ուղարկելը, հանգեցրել են դատավորի վարձագծի կանոնի խախտման, մասնավորապես վերջինս թույլ է տվել Օրենքի 69-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով (ցանկացած գործունեություն իրականացնելիս և բոլոր հանգամանքներում դատավորը պարտավոր է գերծ մնալ դատական իշխանությունը վարկաբեկող, ինչպես նաև դատական իշխանության անկախության և անաչառության վերաբերյալ հանրության վսահությունը նվազեցնող վարձագիծ դրսևորելուց) և 70-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 6-րդ կետով նախատեսված առանց արդարադատության շահերին վնասելու՝

ողջամիտ ժամկետում և նվազագույն դասական ծախսերի կատարմամբ օրենքով իր իրավասությանը վերապահված հարցերը թնկելու և լուծելու վարժագծի կանոնների խախտում:

Բարձրագույն դասական խորհուրդն արձանագրում է, որ Դասավորի կողմից թույլ սրված խախտումները կատարվել են կոպիտ անփութությամբ՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Հայաստանի Հանրապետության դասական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 142-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ նույն գլխի իմաստով՝ արարքը համարվում է դիտարկությամբ կատարված, եթե դասավորը գիտակցել է իր վարժագծի ոչ իրավաչափ բնույթը: Եւ այն հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ նույն գլխի իմաստով՝ արարքը համարվում է կոպիտ անփութությամբ կատարված, եթե դասավորը չի գիտակցել իր վարժագծի ոչ իրավաչափ բնույթը, թեև սվյալ իրադրությունում ակնհայտորեն կարող էր և պարտավոր էր դա անել:

Վերը նշված իրավանորմերի տրամաբանությունից բխում է, որ օրենսդրի կողմից արդարադատություն կամ որպես դատարան՝ օրենքով նախատեսված այլ լիազորություններ իրականացնելիս նյութական կամ դատավարական իրավունքի նորմի խախտման վարժագծի առումով առանձնացվել են մեղքի դրսևորման երկու ձևեր՝ դիտարկություն և կոպիտ անփութություն:

Բարձրագույն դասական խորհուրդն արձանագրում է, որ դասավորի կարգապահական պատասխանատվության տեսանկյունից մեղքը դասավորի վերաբերմունքն է իր կողմից կատարված արարքի նկատմամբ:

Միաժամանակ որոշելու համար Դասավորի մեղքի ձևը՝ Բարձրագույն դասական խորհուրդը գտնում է, որ Դասավորն իրեն վերագրվող խախտումները կատարել է կոպիտ անփութությամբ, քանի որ չի գիտակցել իր վարժագծի ոչ իրավաչափ բնույթը, թեև սվյալ իրադրությունում ակնհայտորեն կարող էր և պարտավոր էր դա անել, այնքանով, որքանով չի հիմնավորել դատավարական նորմով սահմանված ժամկետի խախտումները՝ որևէ արդարացված նպատակով: Դատարանի նման վարժագծի դրսևորումը կատարված է հարուցում նաև Դատարանի անկախության ու անաչառության նկատմամբ, դրանով իսկ նվազեցնում հանրության վստահությունը դասական իշխանության նկատմամբ:

Ինչ վերաբերում է Դասավորի կողմից ներկայացված այն փաստարկներին, որ Դասավորի գործառույթների մեջ ուղղակի չի մտնում առաքանի ուղարկելը, դատավարական փաստաթղթեր հանձնելը, ինչպես նաև Համակարգում դասական ակտերը ներբեռնելը, այլ այդ ծառայողական պարտականությունները վերապահված են դասավորի աշխատակազմի համապատասխան դասական ծառայողին, ապա Բարձրագույն դասական խորհուրդն իր 02.04.2020 թվականի թիվ ԲԴԽ-6-Ո-Կ-3 որոշմամբ արտահայտել է իրավական դիրքորոշում առ այն, որ §... դասավորի պարտականությունն է ապահովել գործը ողջամիտ ժամկետում թնկության օրենսդրական պահանջը, ուստի դատավարության մասնակիցներին պատշաճ ծանուցելու առումով իր աշխատակազմի թերացումների կամ անգործության համար պատասխանատվությունը կրում է դասավորը: Եվ Դասավորի այն պատճառաբանությունը, որ ծանուցագրերը կողմերին պատշաճ չուղարկելու և «Դատվես» դասական տեղեկատվական համակարգում լրացումներ չկատարելու համար պատասխանատվությունը կրում է վերջինիս աշխատակազմը, չի կարող դիտվել որպես հիմնավոր բացատրություն, քանի որ օրենսդրի կողմից դատարանների վրա է դրված անձի դասական պաշտպանության

և արդար դասաբնույթյան իրավունքների ապահովմանն ուղղված օրենսդրական բոլոր գործողությունների պատշաճ կատարումը: Ուստի Դասավորի վերը նշված փաստարկն անհիմն է:

Վերոգրյալի հիման վրա Բարձրագույն դասական խորհուրդն արձանագրում է, որ Դասավորի կողմից թույլ տրված խախտումներն իրենց բնույթի և հետևանքների առումով սկզբում են դասարանի անկախությունն և անաչառությունը, հանրության մոտ առաջացնում են անվստահություն Սահմանադրությամբ և Օրենքով ամրագրված դասական իշխանության անկախության և անաչառության կարևորագույն սկզբունքների նկատմամբ:

Միևնույն ժամանակ տույժի տեսակը որոշելիս Բարձրագույն դասական խորհուրդը հաշվի է առնում նաև այն, որ կարգապահական պատասխանատվության հարցի բնույթյան պահին Դասավորը չի ունեցել կարգապահական տույժ:

Վերոգրյալի հիման վրա և ղեկավարվելով Քաջասանի Հանրապետության դասական օրենսգիրքի սահմանադրական օրենքի 94-րդ հոդվածի 6-րդ մասով, 142-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 2-րդ կետերով, 149-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով, 154-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետով և 155-րդ հոդվածով՝ Բարձրագույն դասական խորհուրդը,

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. Վրդարադասության նախարարի միջնորդությունը՝ Երևան քաղաքի առաջին ասյանի ընդհանուր իրավասության դասարանի դասավոր Վրջակ Պետրոսյանին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ, բավարարել: Երևան քաղաքի առաջին ասյանի ընդհանուր իրավասության դասարանի դասավոր Վրջակ Պետրոսյանին հայտարարել նկատողություն:

2. Որոշումն ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից և վերջնական է:

ԲՎՐՉՐՎԳՈՒՅՆ ԴՎՏՎԿՎՆ

ԽՈՐՀՐԴԻ ՆՍԽՎԳՎԴԻ

ՊՎՇՏՈՆՎԿՎՏՎՐ

Գ. ԶՅՍԵԳԻՐՅԱՆ

ՎՆԴՎՄԵՐ՝

Գ. ԲԵՔՄԵՉՅԱՆ

Դ. ԽՎՉՎՏՈՒՐՅԱՆ

(ղեմ)

Մ. ՄՎԿՅԱՆ

(ղեմ)

Լ. ՄԵԼԻՔՅԱՆՅԱՆ

(ղեմ) Հասուկ կարծիք

Մ. ՄԻՔՅԵԼՅԱՆ

Վ. ՄԽԹՎՐՅԱՆ

Մ. ՉԻՉՈՅԱՆ

Վ. ՔՈՉՎՐՅԱՆ

